

כי תשא את ראש בני ישראל גו'

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 (שְׂמַצְד־עֲצָמוּ יֵשׁ שָׁם רַק הַבֵּיטוּל דִּירָאוּ מִהוֹי' כָּל הָאָרֶץ, 2 רַק "כֹּל" וְלֹא "אֶת"), בְּכֹל זֹאת יוֹמָשֶׁךְ בָּהֶם עֲנִין הַבֵּיטוּל כְּמוֹ דְגִים 3 שְׂבִים, שְׂאֵז גַּם הַמִּסְפָּר הַמוֹגְבֵּל לְכַאוּרָה הוּא בְּכַחֲנִית בְּלִי 4 מִסְפָּר, כְּחֹל הֵים אֲשֶׁר לֹא יִסְפָּר.

5 (ד) וְזֶהוּ כִּי תִשָּׂא גו', שְׂיֵשׁ 6 בְּזֶה ב' פִּירוּשִׁים, מְלִשׁוֹן 7 מִנְיָן, וּמְלִשׁוֹן הֶרְמָה, וּמַעֲתָה 8 מִיּוֹשֶׁבֶת הַשְּׂאֵלָה שֶׁלְתָהּ בְּתַחֲלִיל 9 הַמַּאֲמָר שֶׁלְכַאוּרָה שְׁנֵי הַפִּירוּשִׁים 10 סוֹתִים זֶה לַזֶּה. וְהַבִּיאוֹר הוּא שֶׁבְרוּגָה 11 הַגְבוּהָה יוֹתֵר אִין סְתִירָה בֵּין "מִסְפָּר" 12 הַמּוֹרָה עַל גְּדֵרֵי הַמִּצִּיאוֹת ל"הֶרְמָה" 13 וְרוֹמֵמוֹת מַגְדְּרֵי הַמִּצִּיאוֹת, וְאִדְרַבָּה כִּי 14 כְּדֵי שְׂיוֹכֵל לְהִיּוֹת הַמִּנְיָן 15 וְהַמִּסְפָּר בְּאוֹפֵן הֶרְצוּי, כְּהַמְשָׁךְ 16 הַפְּתוּב שְׂלֹא יִהְיֶה בָּהֶם נִגְף 17 בְּפָקוּד אוֹתָם (שְׂהַמְנִין שׁוֹלֵט 18 בּו עֵין הֶרַע כו' 28), וְעַד לְמִנְיָן 19 בְּאוֹפֵן שְׂהַמְסָפָר הוּא בְּכַחֲנִית בְּלִי מִסְפָּר, 20 זֶה עַל-יְדֵי עֲנִין הֶהְרָמָה, וּבְאוֹפֵן דְתִשָּׂא אֶת רֹאשׁ 21 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, אֶת דִּיקָא, שְׂיִהְיוּ בְּכַחֲנִית 'אֶת', אֶת 22 הַטְּפֵל, יִרְאוּ אֶת הַרְי'. וְזֶהוּ גַם מֵה שְׂפָתוֹב 29 כֹּל 23 הָעוֹבֵר עַל הַפְּקוּדִים, כְּדֹאִיתָא בִירוּשְׁלָמִי 30 כְּלִי 24 יֵם וְיִבְשָׁה 31, שְׂגַם בְּעֲלָמָא דְאַתְגְּלִיא נְמָשָׁךְ 25 הַבֵּיטוּל דְכַחֲנִית 'אֶת' שְׂבַעֲלָמָא דְאַתְפְּסִיא. 26 וְעֲנִינוּ בְּעִבּוּדָת כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל הוּא שְׂגַם 27 בְּנִשְׂמָה הַמְּלוּבֶשֶׁת בְּגוּף (עֲלָמָא דְאַתְגְּלִיא) 28 נְמָשָׁךְ וּמַתְגַּלָּה עֲצָם הַנִּשְׂמָה (עֲלָמָא דְאַתְפְּסִיא). 29 שְׂזֶהוּ גַם הַעֲנִין דְתִשָּׂא אֶת רֹאשׁ, לְהַעֲלוֹתָם 30 לְמַעְלָה גַם מִבְּחִינַת הָרֹאשׁ. וְהַעֲלָה זֶה נַעֲשִׂית 31 עַל-יְדֵי עֲנִין הַצְּדָקָה, כְּמֵאֲמַר רַבִּי הַנִּלְא, אָמַר 32 מִשָּׁה לְפָנֵי הַקְּב"ה, רְבוּנוּ-שְׂל-עוֹלָם, בְּמָה תְרוּם 33 קָרָן יִשְׂרָאֵל, אָמַר לוֹ כִּי תִשָּׂא, אֶת 34 רֹאשׁ בְּהַגְבָּהָה, קַח מֵהֶם כּוֹפֵר לְצְדָקָה 32, הָרִי 35 שְׂבִיחוֹ הַצְּדָקָה לְפַעוּל הַגְּבוּהָה 36 וְרוֹמֵמוֹת שֶׁל הָאָדָם הַנּוֹתֵן צְדָקָה 37 וְהֵינוּ לְפִי שְׂצָדָקָה תְרוּמָם 38 גוֹי 33 הוּא הַנּוֹתֵן. 39 וְעֲנִינוּ זֶה שֶׁל נְשִׂיאוֹת רֹאשׁ וְרוֹמֵמוֹת 40 שֶׁל הָאָדָם עַל יְדֵי מִצּוֹת הַצְּדָקָה 41 נַעֲשָׂה לֹא רַק עַל יְדֵי נְתִינַת צְדָקָה 42 בְּכִסְף גִּשְׁמִי אֲלֵא גַם עַל-יְדֵי 43 צְדָקָה רוּחָנִית, שְׂזֶהוּ כְּלָלוֹת 44 הָעֲנִין דְהַפְּצַת הַמַּעֲיִנוֹת 45 חוּצָה, 'לְתַח' אֶת הַמַּעֲיִנוֹת שֶׁל תּוֹרַת 46 הַחֲסִידוֹת גַם לְזוֹלַת שְׂעַל-יְדֵי-זֶה 47 זוֹכִים לְגִילּוּי הַמְּשִׁיחַ 34, כְּדַבְּרֵי 48 הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב בְּאִיגֶרֶת הַיְדוּעָה שֶׁכֹּאֲשֶׁר עָלָה לְהִכֵּל הַמְּשִׁיחַ וְשָׂאֵל אוֹתוֹ

(28 פרש"י עה"פ. 29) תשא שם, יג. 30) שקלים פ"א ה"ג. 31) ראה סה"מ תרע"ח ע' רנד ואילך. ובכ"מ. 32) פרש"י שם. 33) משלי יד, לד (ב"ב שם. תנחומא תשא ה). וראה תו"א בראשית א, ב. 34) ראה אגה"ק דהבעש"ט — נדפסה בכתר שם טוב בתחילתו. ובכ"מ.